

DIRVA

Nr. 93

Rugpjūtis-August 14, 1961

Cleveland, Ohio

Debesys virš Berlyno tirštėja

Sovietų propaganda užsieniui ir saviesiems.- Rytų Vokietijos bėgliai paraližuoja gyvenimą.- Maršalas Konevas pašauktas išlaikyti tvarką...

Sovietų propaganda spau-
sti Vakarus ir priversti dėl
Berlyno nuolaidas daryti,
palaipsniui auga. Chruščio-
vas beveik kasdien pasako
po kalbą, kurių pagrindiniai
elementai vis tie patys:
mes esam labai didelė ir ne-
nugalima karinė jėga, ato-
miniais ginklais sunaikin-
sim milijonus žmonių, pir-
miausia nušluosim Vakarų
Vokietiją ir karinių bazių
kraštus... Ir, po tokių gra-
sinimų, seka paaiškinimai,
kad jie pasirašys sutartį su
Rytų Vokietija atskirai, jei
nebus susitarta dėl Berlyno.
Taigi, kol nevelu, tarki-
mės...

I propagandos kilimą
įjungti ir astronautai —
Gagarin ir Titov. Vienas
buvo išsiųstas į užsienius, o
kitas dabar — diplomatom
ir laikraštininkams įtikinti.
Tik visa bėda, kad po kiek-
vieno jų asmeninio paaiš-
kinimo, kitų kraštų moksl-

ninkams atsiranda naujų
neaiškumų, ir tas spragas
tuoj skuba užpildyti sovie-
tiniai mokslininkai.

Sovietų Sąjungos vidų ir
pagrobtuose kraštuose, pra-
vedami mitingai, kuriuose
"savanoriškai" nutariama:
pailginti darbo valandas,
paspirtinti gamybą, išaiš-
kinti visus užsismakavusius
kenkėjus, narsiai ginti so-
cialistinę darbo žmonių tė-
vynę... Nutariama tai, kas
iš anksto iš Maskvos įsaky-
ta laiku ir entuziastingai
nutarti.

Bėglių banga paralyžuoja Rytų Vokietiją

Pranešimai sako, kad kas-
dien iš Rytų Vokietijos į
Berlyną pabėga dideli kie-
kiai vokiečių. Praėjusios sa-
vaitės bėglių kasdieninis vi-
durdikis buvo 1380 žmonių.

Toks masinis žmonių bė-
gimas yra geriausia komu-
nistinio valdymo atestacija.
Ir tai bado akis pirmiausia
pačiai Maskvai, o paskiau ir
Rytų Vokietijos komunisti-
nei valdžiai. Dabar jau pri-
sipaisijama, kad bėglių ma-
sės ir yra toji didžiausioji
priežastis, kuri verčia Ber-
lyną nuo Vakarų atskirti.

Dėl gausių pabėgėlių kai
kuriose Rytų Vokietijos
įmonėse darbas yra beveik
paralyžuotas. Pabėgę prity-
rę specialistai, o į jų vietas
bet ką nepastatysi. Skaito-
ma, kad gerai technikiniai
paruoštų įmonių darbinin-
kų, nuo sovietų okupacijos
pradžios, yra pabėgę 14%.
O iš netolimų nuo Berlyno
kai kurių įmonių net iki
38%.

Iš visų Rytų Vokietijoje
gyvenusių gydytojų šiuo
metu jau yra pabėgę 21%.
Nedaug nuo jų yra atsilikę
mokytojai. Taigi galima
vien iš tų skaičių susidary-
ti vaizdą, kokia tuštuma ten
susidaro ir kaip paralyžu-
jamas gyvenimas.

Bėglių gaudymui įkinky-
tos taip pat labai didelės
viešosios ir slaptosios poli-
cijos, o taip pat ir kai kurių
rūšių kariuomenės dalys.
Berlyne juokaujama, kad
apie Berlyną esančiuose
daržovių laukuose jau nega-
li atskirti, kur kopūstai, o
kur komunistinio seklo gal-
va...

Parlamentas įgalioja, o Konevas į rankas ima vadžias

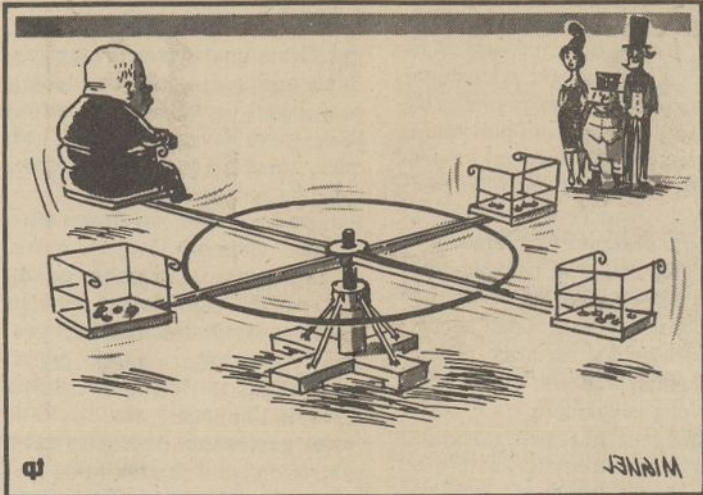
Rytų Vokietijos komu-
nistinė valdžia gerai numa-
no, kad jei kas įvyks, tai
pirmiausia tie įvykiai nus-
siaušs jų valdomas sritis.
Patys vokiečiai, kad ir su-
kaustyti visokių įsakymų,
sėdi, kaip ant parako stati-
nės. Valdantieji mato, kad
krūvinas sukilimas gali
kiekvieną momentu įvykti.
Priežasčių daug. Reikėtų il-
gai rašyti, kad pajėgtum
jas išvardinti. Bet svar-
biausios dvi: nėra laisvės,
maži uždabiai ir skurdus
gyvenimas, labai nesaugi
rytdiena.

Suvaldyti tuos 18 milio-
nų Rytinės Vokietijos gy-
ventojų ir sovietams garan-

tuoti turimų pozicijų išlai-
kymą ir buvo paskirtas
maršalas Ivan Konev. Tai
tas pats maršalas, kuris
valdė visos Varšuvos pakto
karines jėgas. Dabar jis
kietai valdys Rytų Vokiet-
iją iki šiol stovėtas 22 rusų
divizijas, visas Rytų Vokie-
tijos karines jėgas, ir, žino-
ma, dar gaus naujų pastip-
rinimų.

Debesims virš Berlyno
tirštėjant, beveik visuose
kraštuose, anksčiau negu
įprasta, prasidėjo kariniai
manevrai. Apie karinius
manevrus JAV, Europos
kraštuose, gali kiekvieną
dieną laikraščiuose pasi-
skaityti. Bet apie manevrus
anapus geležinės uždangos,
beveik nėra. Tačiau žinoma,
kad dideli kariniai mane-
rai jau vyksta Rytų Vokie-
tijos kai kuriose srityse ir
Čekoslovakijoje.

Taigi ginklai skamba nors
manevruose. Ir kariams be-
manevruojant nė kiek ne-
mažiau kalbama apie dery-
bas. O Chruščiovas jų lau-
kia rankas ištiesęs, nes ži-
no, kad arba apgaus, arba
šį tą laimės.

"Nikita vėl mus kviečia žaisti su juo."

BANDĖ NUVERSTI ARGENTINOS VYRIAUSYBĘ

Grupė kariškių, daugia-
usia iš aviacijos, buvo už-
ėmę radijo stotį ir paskelbė
savo sukilimo proklamaciją.
Vyriausybė tuoj ėmėsi
griežtos akcijos ir sukilimą
užgniaužė. Pranešama apie
suėmimą 25 aviacijos karių
ir dviejų civilių. Sukilimą

organizavę aukštesnio laip-
snio kariai, kurie nepaten-
kinti prezidento Arturo
Frondizi politika.

Sukilimo organizatoriai i
vadinami nacionalistais, ku-
rie turį ryšio su peronistais,
norinčiais į valdžią vėl grą-
žinti Peroną.

Prof. V. Brižiška (antras iš dešinės), atvykęs iš Chicago į Los Angeles pas brolių prof. M. Brižišką, prie lietuvių bažnyčios.

L. Kančausko nuotrauka

GERAIS KELIAIS EIDAMI LAIMĖSIME LIETUVIŲ JAUNIMĄ LIETUVAI

Kristijono Donelaičio mokykla Chicagoje

Šiandieninės spaudos pus-
lapiuose daug straipsnių
apie nutautėjimo pavojus.
Jų yra nemažai, tačiau yra
ir šviesių žiburėlių, kurie
dega mažytėse salelėse šio
didžiojo tautų mišinio jūro-
je. Viena iš tokių salelių,
vos prieš dvejus metus iš-
kilusi, tai K. Donelaičio Li-
tuaniškos Mokykla Chica-

goje. Tas šviesos žibintas
metai po metų šviesėja ir
kyla aukštyn. Tai energin-
go ir darbštaus tos mokyk-
los vedėjo Juliaus Širkos bei
Tėvų Komiteto vaisius. Štai
žiupsnelis žinių iš tos mo-
kyklos istorijos ir nuveiktų
darbų.

Mokykla įkurta 1959 m.
spalio mėn. 17 d. Mokslo
metai pradėti su 45 moki-
niais. Vedėjas J. Širka ir
mokytoja O. Rosniekienė.
Tėvų Komiteto sąstatas: E.
Gerulis, A. Jablonskis, A.
Kašubienė, J. Petkus ir I.
Bernotavičienė. Surodėta
Kalėdų eglutė, paminėta
Vasario 16 šventė. Dėkingi
ev. kun. Trakiui už patal-
pas.

1960-61 mokslo metai pra-
dėti su 100 mokinių erdvio-
se Marquette parko Field-
house patalpose. Mokslo
metų bėgyje prisidėjo dar
50 mokinių. Mokykloje dir-
bo šie mokytojai: S. Vaišvi-
lienė su IA sk., M. Pėterai-
tienė su IB sk., M. Šimonie-
nė su II sk., P. Lampsatie-
nė su III ir IV sk., vedėjas
J. Širka su V ir VI sk., V.
Cibavičius dainų ir tauti-
nių šokių mokytojas. Tėvų
Komiteto sąstatas: Pirm. Z.
J. Petkus, vicepirm. A. Ka-
šubienė, sekr. L. Kazėnienė,
įžd. S. Sula, Nariai: A. Ag-
linskis, S. Miknaitis ir A.
Jablonskis.

Šie mokslo metai turtingi
kultūriniais darbais. Kalė-
dų Eglutės turtinga progra-

ma. Suvaikintas D. Lipčiū-
tės-Augienės veikaliukas
"Petrukas teisė", kuris
visais atžvilgiais puikiai pa-
sisekė. Mokiniai už gerą
mokymąsi ir artistinius ga-
bumus Kalėdų Senelio buvo
apdovanoti.

Patriotiškoje nuotaikoje
praėjo ir Vasario 16 šventė.
Mokiniai atliko ne tik gra-
žią programą, bet suaukojo
91 dol. Vasario 16 Gimna-
zijai paremti.

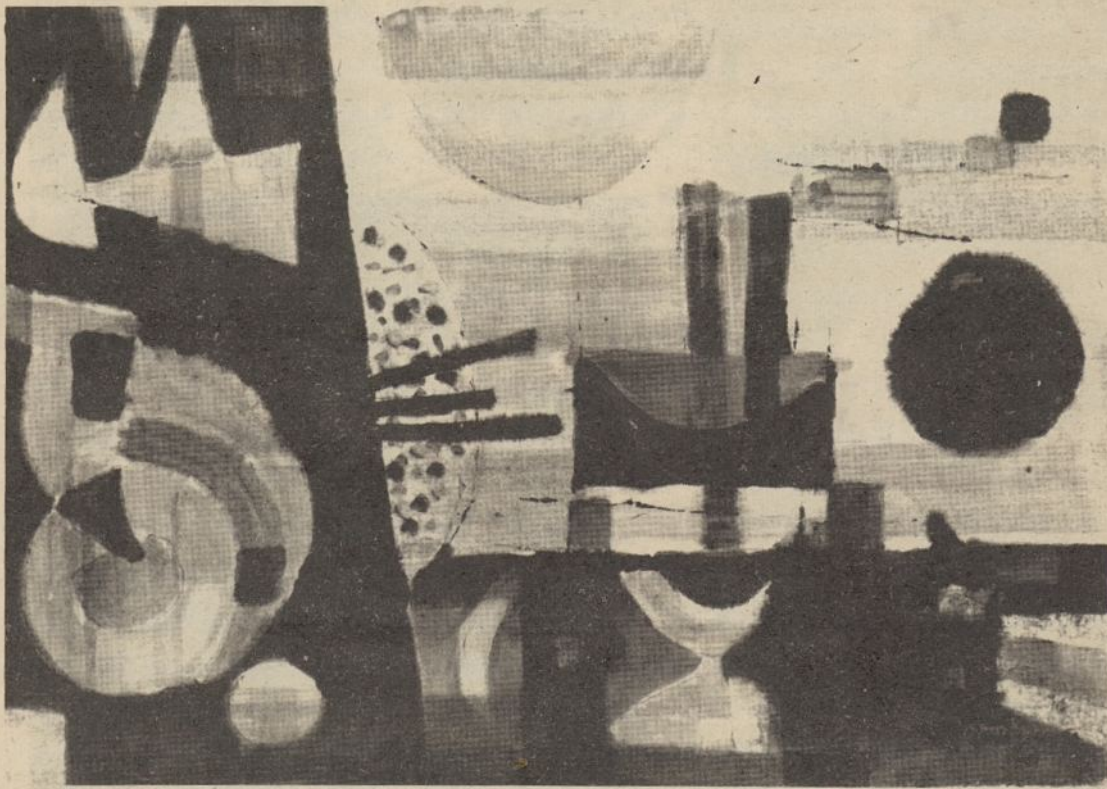
Tai dar ne viskas. Neuž-
mirštamą įspūdį paliko
Sporto šventė. Kiek čia dar-
bo valandų paaukota ir kiek
kantrybės turėta. Tai dide-
lis darbas, įrodantis gražų
kontaktą tarp mokinių ir
mokytojų. Tai buvo birželio
4 d. Tėvų Marijonų ūkyje.
Be bendrų pratimų, šo-
kių ir dainų bei deklamaci-
jų būta ir sportinių nume-
rių su dovanomis, kurias
parūpino Tėvų Komitetas.
Čia daug pasidarbavo mo-
kytoja M. Pėteraitienė.

Paskutinis šių mokslo
metų darbas tai mokslo me-
tų užbaigimas. Didelę salę,
karštą birželio 10 d. pripil-
dė mokiniai, tėvai ir svečiai.
Po neilgos oficialiosios da-
lies, sekė linksmoji. Ją at-
liko patys mokiniai. Dainos,
deklamacijos, muzikos da-
lykėliai ir net orkestrėlis.
Miela klausytis pačių dekla-
matorių sukurty eilėraščių
ir lietuviškai širdžiai arti-
mų liaudies dainų, skam-
bančių iš tų lūpų, kuriems
Lietuva tartum pasaka. Jos
nematę, tačiau nuoširdžiai
myli. Vienas salės šonas nu-
statytas stalais, apdengtais
lietuviškais raštais austom-
is staltiesėmis. Ant jų
gražiai išrikiuota apie 150,
skirtingais pavadinimais,
lietuviškų laikraščių ir žur-
nalų,ėjusių ar tebeinančių
laisvajame pasauly. Toliau
albumai, pačių mokinių pri-
klijuoti lietuviškais vaiz-
dais, daugiausiai iškirtais
iš lietuviškų laikraščių ar
žurnalų. Toliau seka lietu-
(Nukelta į 3 ps1.)

KAIRĖJE: Kristijono Donelai-
čio lituaniškos mokyklos Chica-
goje mokytojai. Iš kairės: V.
Cibavičius, S. Vaišvilienė, M.
Pėteraitienė, M. Šimonienė, P.
Lampsaitienė ir mokyklos vedė-
jas J. Širka.

V. Noreikos nuotrauka

Alfonso Dargio tapybos darbas "Ruduo", iš rengiamos meno parodos Rochesterio Meno Muziejuje, kuri bus atidaryta spalio mėn.

KELIONĖS AMERIKOJE 1922–1924 METAIS

Ištrauka iš A. Žmuidzinavičiaus atsiminimų "Paletė ir gyvenimas" (3)

Išvažiavome liepos 5 dieną 11 val. ryto. Apkabinėtas iš šonų ir iš užpakalio багаžu, mūsų hudsonas atrodė rimtai ir kėlė pasitikėjimą savo jėga ir patogumais. Ir rodė, kad tokia puiki mašina jokių būdų negali mūsų apvilti. Sklandžiai sklidamas ir minkštai supdamas, nešė jis mus didžiuoju Lincolno keliu tiesiog į vakarus.

Tą dieną kelionės pradžiai gavome porą neblogų pamokų.

Pirma: važiuok atsargiai, nežiopsok!

Mat, kiek pavažiavę, pradėjome dainuoti. Dakaras, prie vairo sėdėdamas, irgi iš visos širdies kartu su mumis traukė. Ir kaipgi nepritarsi tokiai puikiai dainelei, kaip "Pasdabojau sau mergelę", arba "Kaip mes augom trys jauni broteliai".

Kelias kaip stalas, mašina rodo 35 mylių (50 km) greitį... Tik staiga -- skersai kelio karnelis, geležinkelio bėgiai, ir mes visi kaip sviediniai į viršų -- galvomis į lubas, paskui, žinoma, žemyn ir dar į viršų, žemyn ir dar. Pasirodo, kad mūsų mielas vairuotojas, traukdamas jausingą dainele, nepastebėjo to prakeikto geležinkelio ir jo kylančių bėgių, tai mat ir trenkėme į juos savo guminiams ratais. Sprogo mūsų vežimo priešakinio lango stiklas, ir Giedrės viršugalvy atsirado gumbas.

Antra pamoka: nesikelk į pui-kybę! Mums rodė, kad jeigu važiuojame į tokią didelę kelionę, tai ir mūsų kelias turi būti visuomet "didelis". Todėl vienoje vietoje, tuoj už Chicago prie-miesčių, privažiavę iš kairės pusės puikų, platų kelią, dar platesnį, negu tas, kuriuo važiuavome, pasukome juo, nė nežiūrėdami į kryžkelės lentelę, kur aiškiai buvo pažymėta: "pietų šaka".

Ir dūmėme tuo keliu, dainuodami ir džiaugdamiesi jogerumu, iki atsidūrėme Joliet mieste, kur yra vienas iš didžiausių Jungtinių Valstijų kalėjimų.

Na, į tą kalėjimą mes nepakliuvome, bet reikėjo grįžti atgal į savo kelią.

Grįžti tuo pačiu keliu, tai sukliūt atgal kone į pat Chicago. Šlykštu. Patyrinėję žemėlapi, suradome kitą kelią, kuris, eidamas iš Joliet, daug toliau nuo Chicago išėina į mūsų pamestą Joliet Lincolno kelią.

Buvo tai paprastas mūsų žemaičių vieškelis. O kadangi neseniai ten dar buvo paliję, tai ir slidinėjome ir pūškavome juo daugiau kaip porą valandų. Jau norėjome net ir atgal, net į kalėjimo miestą grįžti ir būtume grįžę, jeigu ne "unaras" ir sarmata.

Vos pavakare išsikrapštėme į teisingą kelią, padarę 40 mylių ilgumo vingį.

Palikę užpakalį Mississippi, kurią pravažiavome prie Clinton miesto. Jowoje, lygumomis, o vėliau kalnais ir kloniais drožime pirmyn. Puikus asfaltu- lietas kelias greit pasibaigė, ir prasi-dėjo paprasti žvirgždu pilti arba skusti keliai. Pirmieji dar neblogiausi, tik kartais, neatsargiai važiuodamas, gali sprandą nusisukti. Bet tie skusti keliai --tegu visi nelabieji jais tran-kosi!

Yra tai paprasti vieškeliai su grioviais iš šalių. Tam tikrais skustuvais, arklių arba traktorių traukiamais, tie keliai skutami, suverčiant žemę iš šalių į vidurį, -- toks kelias paprastai ties viduriu yra gana aukštas ir nuolaidus į griovio pusę. Jeigu sausa -- lygu ir gerai. Bet neduok Dieve tokiu keliu važiuoti tuoju po lietaus, ypač jeigu eina jis per molynus, kaip yra daugely Jowos ir Pietų Dakotos vietų! Kol važiuoji pačiu viduriu, nugara, dar šiaip taip. Susitikai su automobiliu, -- tuoju abudu skersai, užpakaliu, ir sėdit grioviuose. Žinoma, vienas iš vienos, kitas iš kitos pusės. Pūškuok tuomet nepūškavęs, raitai kaip svieste sukasi vietoje, ir tiek. Kartais keliolika auto-

mobilių, žiūrėk, taip ir vargsta kelias valandas. Tik po didelio vargo, bendromis jėgomis, klodami po ratais žolę ir vienas kitą traukdamį virvėmis, išsike-purnėja jie iš tos prakeiktos vietos. O būna kitiems ir taip, kad tenka palaukti keletą valan-dų, kol molis pradžiūna.

Ir tai garsusis trans-Amerika Lincolno kelias! Kokia apgavystė ir žmonių viliojimas! Privažiūjoti prie miesto, kelias kuo geriausias, per patį miestą -- asfaltas arba cementas. Išvažiavai už miesto, 15 - 20 km, ir vėl pralėjęs. Per miestą arba arti jo galėtum drožti kuo greičiausiai; bet ten kaip tik didelės lentos prie kelio skelbia: "Nežudykit mūsų vaikų!" arba: "Važiuk pamazū -- pamatysi mūsų gražų miestą, važiuosi greitai -- pažinsi mūsų kalėjimą!" Ačiū!

Miestas turi teisę savo rajone nustatyti automobiliams greičio ribas. Tuo ypač naudojasi maži miesteliai, leisdami važiuoti nelaimingiems keleiviams ne greitai, kaip 15 - 20 km per valan-dą! Mat, pasidairysi, gal ką prisiminsi -- nusipirksi. Gal perskaiysi kad ir tokį skelbimą: "Mikai, susirask tik žmoną, o visa kita mes tau parūpinsime. Baldų parduotuvė, gatvė Nr. --" Nevidonai! Jiems visai nerūpi, jog kiekvienas turistas iš kailio neriasi, kad tik kuo daugiau per dieną nuvažiuotų.

Sulaiką užrašai prie miestelių dedami, bet matyti, kartais su tokių užrašų pasekmėmis nesi-skaitoma. Viviano miestely, jau tyrilaukiuose, sustojome nusipirkti cukraus. Buvo šiočia diena, apie 3 val. popiet. Einam prie vie-nos krautuvės -- uždaryta, prie kitos -- uždaryta. Žiūrime, kad ir miestelis tuščias, jokio žmogaus nematyti. Labai nustebę, pasileidome žmonių ieškoti. Pa-galiau tik kitoje gatvėje suradome vieną senuką verandoje sėdintį ir pypkę rūkantį.

--Nagi, čia kas, ar pas jus visi gyventojai išmirę, kad nie-

KITI RAŠO

Kaip atsirado talmudas?

Apie žydų talmudą dažnai pa-šneka išmanantieji ir išmanan-čius nuduoda. Tuo klausimu gerą rašinį paskelbė "Tėviškės Žibu-riai". Štai kas ten parašyta:

Daugelis krikščionių dar ir šiandieną gerai nežino, kas yra talmudas, kas ir kada jį parašė, bei kokia jo apimtis. Atsakant į tuos klausimus, reikia talmu-dą pastudijuoti iš istorinės pu-sės, glaudžiai surišant jį su žy-dų tautos išgyvenimais.

Kai Izraelio sūnūs ir dukros 586 m. prieš Kristaus gimimą Nabuchodonosaro buvo ištremti į Babiloną, sunkios vergijos me-tu sėmėsi stiprybės iš savotiky-bos. Šventykla Jeruzalėje buvo sudeginta, tačiau žydai išsaugojo kitą brangų palikimą -- Šventą-sias Knygas. Žydų tarpe atsirado vyrų, kurie nuodugniai pažino Šventąsias Knygas ir pradėjo aiš-kinti jų turinį žmonėms. Taip su-

siformavo Šventojo Rašto žinovų --aiškintojų klasė.

538 m. pr. Kristų didelė dalis žydų sugrįžo iš tremties į savo žemę. Tada Rašto žinovų įtaka žmonėse dar labiau padidėjo. Vienas jų, vardu Esdras, 400 m. pr. Kr., galutinai suredagavo pilną tuometinę Bibliją.

Nors žydai atstatė savo šven-tyklą Jeruzalėje, tačiau jieturėjo kovoti prieš stiprėjančią pagonių graikų įtaką. Šv. Rašto žinovai aiškiai matė, kad geriausias bū-das apsaugoti žydų tautą nuo pa-gonizmo -- pagrįsti žmogaus gy-venimą religiniu pagrindu. Pa-tys mokyčiausi aiškintojai, pa-vadinti Įstatymo daktarais, pa-laipsniui tapo žmonių vadais, su kurių nuomone turėjo skaitytis visi žydai.

Šie Įstatymo daktarai, apie ku-riuos Evangelijoje randame įvai-rių pasisakymų, buvo įsteigę savas mokyklas. Kaikurios mo-kyklos buvo net šventyklos kie-me ar salėse.

Vienas labiausiai žinomų mo-kytojų Kristaus laikais buvo ra-binas Gamalielis, šv. Povilo mo-kytojas. Panašių mokytojų, kurių žodis buvo šventas, buvo ir dau-giau. Iš savo mokytojų gautas ži-nias mokiniai skrupulingai sten-gėsi išsaugoti savo atmintyje ir sąžiningai perduoti ateinančiai kartai. Kai 66-70 m. po Kr. ne-protingas žydų sukilimas užsi-baigė katastrofiškai, žydų tauta pergryvendama didžiausią trage-diją, sėmėsi suraminimo ir vil-ties iš Įstatymo daktarų mo-lymo.

Izraelio tauta neteko visko. Valstybė žlugo, sostinė su-griauta, šventykla sudeginta, o žmonės išblaškyti plačioje Ro-mos imperijoje. Tačiau po visus pasaulio kampus išsklaidyti žy-dai turėjo kitą, dvasinį Izraelį: Šventąją Knygą -- Torą, su ne-paprastai gausiais komentarais.

Šis visas tekstų rinkinys, va-dinamas Mischna, susidėjo iš 63 traktatų su 524 skyriais. III-jo amž., pradžioje pagrindinė tal-mudo dalis hebrajų kalboje jau buvo nusistovėjusi. Tačiau šv. Rašto žinovai ir toliau rausėsi Biblijoje, drauge studijuodami ankstyvesniųjų Įstatymo daktarų mokymus, kuriuos jie dabar ko-mentavo tuometinėje aramajie-čių kalboje.

Šie komentarai, vad. Gemara, buvo prijungti prie Mischnos. V-jo amžiaus pradžioje žymiaus- sių rabinų grupė surinko ir su-tvarkė visus tekstus, sudaryda-mi pilną talmudą, "mokslų moks-lą", kuris tvarko visą žmogaus gyvenimą. Tik XVI-me amžiuje, Venecijos žydo Dovydo Bom-berg dėka, talmudas buvo išleis-tas atskira knyga, kuri liko pa-grindu visoms vėlesnėms lai-doms.

Dabartinis talmudas savo dy-

džiū ne vieną mustebins: jo teks-tas yra tris kart ilgesnis už mūsų šv. Raštą.

Apie ką gi rašoma talmude? Nebus per daug pasakyta, jog ten rašoma apie viską. Jame rasi-me teologijos traktatą, moralės vadovėlį, civilinio įstatymo ko-deksą, folkloro rinkinį, gyvenimo išminties mokslą, kronikos ga-baliuką, patarlių su priežo-džiais, ir net anekdotų... Tal-mudo begaliniuose komentaru-se randame kiekvieną Šventojo Teksto žodį išnagrinėtą ir su-prantama forma pateiktą tikin-tiesiems.

Ko siekė rabinai ir Įstatymo daktarai, komentuodami Švento Rašto tekstą? Tikslas buvo pa-diktuotas pačios istorijos. Ka-dangi Izraelis egzistavotik reli-ginėje vienybėje, reikėjo kad vi-sas žydų gyvenimas būtų tvarko-mas religiniais pagrindais. Žmo-nių gyvenime iškildavo visa eilė didesnių ir mažesnių problemų, apie kurias šv. Rašte nieko nebuvo galima rasti. Įstatymo žinovai savo kartais sukurta dia-lektika duodavo atsakymus į vi-sas tas problemas, išvesdami savas teorijas.

Per ilgus metus tokie komen-tarai tapo tradicija, kuri žmo-nėms pasidarė beveik tokia pat šventa, kaip ir bibliją, kurios žydai laikėsi nemažiau už Mo-zės įsakymus.

Talmudo įsakymai, nurodymai ir patarimai apima visą žmo-gaus gyvenimą.

Gyvenimas pagal talmudą at-rodė nepaprastai kilnus: žmo-gus visur turi nusilenkti dieviš-kajam įstatymui, visuomet pasi-duoti Dievo valiai. Tačiau, iš kitos pusės, talmude randame de-talių, kurios mus gerokai nustė-bina. Mums neįprasta religinėje knygoje skaityti, kaip moterys turi tvarkyti dirbtinius plaukus bei perukus, kada ir kokius kvėpalus naudoti ar kaip iššiuoti pastogę. Dar daugiau nustembame skai-tydami maldas kurias žydai turė-tų kalbėti, atlikdami kaikurias natūralias funkcijas...

Jei kaikurios talmudo vietos aiškiai persunktos humoru, ra-binai, atrodo, neturėjo jokios intencijos juokauti, komentuo-dami subatos įstatymą. Ten skai-tome, kad žydams draudžiama valgyti subatoje padėtą kiaušini- nį, nes višta nusikalto subatos poilsio įstatymui...

Nespręskime apie talmudą, perskaite jame keletą anekdotų bei skrupulingų komentarų, ku-rie mums atrodo komiški. Visa talmudo dvasia persunkta paklus-numu Dievo įsakymams. Jo valios vykdymu, Dievo galybė, Jo geru-mas ir teisingumas atsispindi beveik kiekviename talmudo pus-lapyje. Artimo meilė taip pat tu-ri savo vietą talmude. Ten ran-dame pasakojimą, kaip vienas žmogus pareikalavo, kad rabi-nas vienu sakiniu išreikštų visą Įstatymo esmę. "Nedaryk ki-tam to, ko nenori, kad kitas tau darytu" -- atsakė Įstatymo ži-novas.

dovanos ★
* **taupytojams** *

**PADEJUS \$500.00 AR DAUGIAU
DUODAME ŠIĄ DOVANĄ**

**KAS DU MEN.
DUODAMOS
VIS NAUJOS
DOVANOS.**

5 1/4%

mokamo už
ligalaites
taupymas!

DARBO VALANDOS:
pirm. 9 iki 5 v. v.
antr. 9 iki 5 v. v.
trečiad. — uždaryta
ketv. 9 iki 5 v. v.
penkt. 9 iki 5 v. v.
šešt. 9 iki 1 v. p.p.

JOSEPH F. GRIBAUŠKAS, vadėjas

**ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION**

1447 S. 4th COURT, CICERO 50, ILL./BI 2-1397, TO 3-8131

Kristijono Donelaičio lituanistinės mokyklos Chicagoje mokiniai atlieka sportinius pratimus mokyklos šventėje birželio 4 d. Tėvų Marijonų sode.

V. Noreikos nuotrauka

(Bus daugiau)

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
Henderson 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.
• Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Vakarų Vokietijos rinkimuose staigmenų nesitikima

Dėl Berlyno ateities Maskvos ir Vakarų nuomonės pasakytos. Tų pasisakymų centrinės viršūnės buvo prezidento Kennedžio ir diktatoriaus Chruščiovo kalbos. Jos abi buvo pakankamai griežtos, bet ir suvirpančia gaida, kad reikės sėsti prie derybų stalo. O kol tai įvyks, dabar reikės demonstruoti savo jėgas ir per krantus pilti priešą bauginančią propagandą. Žinoma, propagandinę kovoją Maskva, iš Vakarų pusės, vargu susilauks kokios nors rimtos konkurencijos.

Tokioms deryboms, dėl būsimos Berlyno ateities, abi pusės jau ruošiasi. Bet derybos negalės įvykti anksčiau, kaip rugsėjo 17 d., kada bus Vakarų Vokietijos rinkimai.

Vakarų Vokietijos rinkimais domimasi ne vien ir dėl Berlyno klausimo sprendimo. Berlyno klausimas šiuo atveju gali būti įdomus tik nuolaidų ieškotojams. Sakykim, jei rinkimus laimėtų socialdemokratai, tada Maskvai būtų lengviau, o vakariečiams jau sunkiau kietai laikytis. Ir niekas tuo atveju neabejoja, kad būtų daug daugiau nueita nuolaidų keliu. Nesvarbu, kad socialdemokratų prieky stovi energingas Berlyno burmistras Willy Brandt. Reikia neužmiršti, kad po jo tuoj seka ir buvęs komunistas H. Wehner. O jau jo planai, ne Willy Brandt politika.

Visos Vakarų Vokietijos politinės partijos jau yra paskelbusios savo programas. Jei anksčiau socialdemokratai norėjo daugiau izoliacijos nuo Vakarų, labai šnairavo į NATO, pačios Vokietijos apginklavimą, tai dabar nuo to atsisako. Ir atsisako todėl, kad pilnai jaučia, jog patys vokiečiai tam nepritaria. Taigi oficiali krikščionių demokratų ir socialdemokratų užsienio politika labai supanašėjusi. Ir yra nemažai balsų, kurie sako, kad socialdemokratai ją "supanašino" iš praėjusių rinkimų atitinkamai pasimokę.

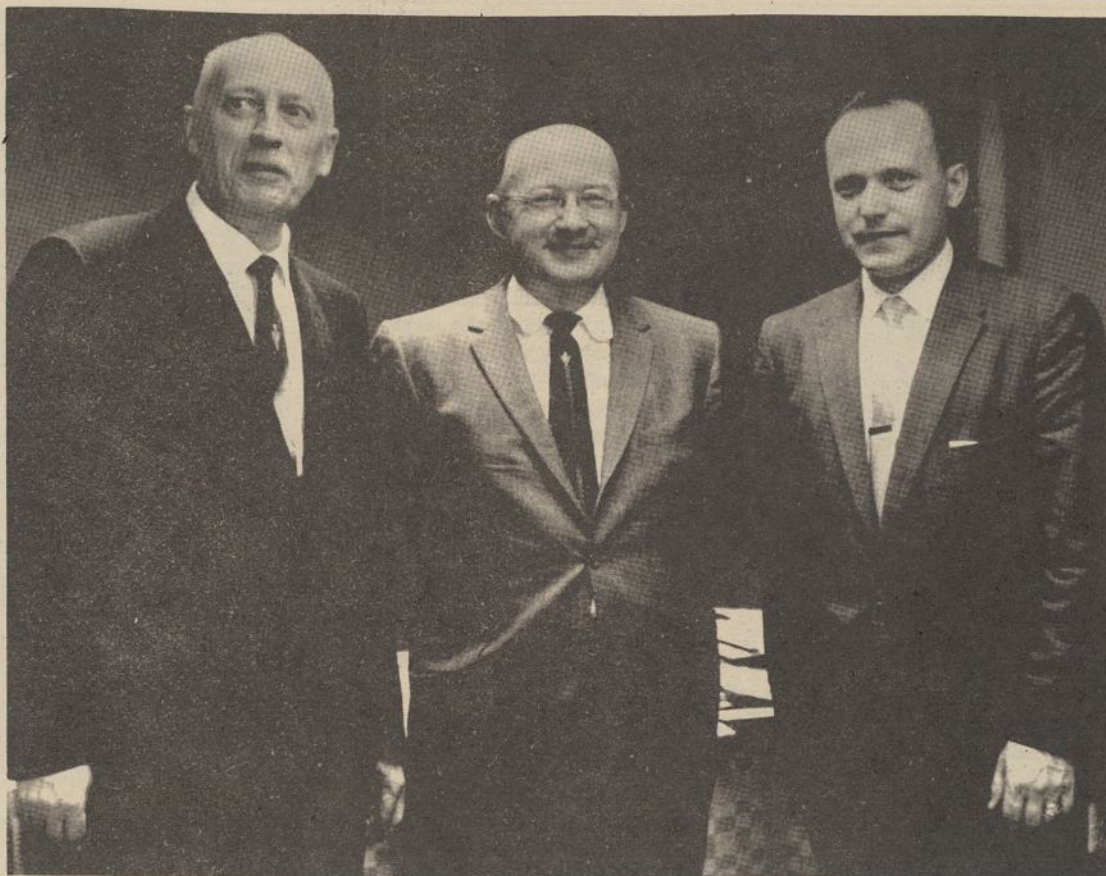
Tarp krikščionių demokratų ir socialdemokratų vidaus politikos, o ypač socialinių klausimų, yra skirtumų. Kaip ir visur, čia socialdemokratai eiliniam žmogui žada daug naujų gerovių: geresnius atlyginimus, didesnius draudimus, ilgesnes atostogas. Tik rinkėjai vargu tuo įtikės, nes Vakarų Vokietija, palyginant su JAV, socialinėje srityje, yra toli pažengusi. Ji toliau pažengusi ir už daugelį kitų Europos valstybių, jei jau ne pačiam priekyje atsiderusi.

Jei mes čia minime tik dvi partijas — krikščionis demokratų ir socialdemokratų, tai dar nereiškia, kad nėra ir kitų partijų. Yra, bet daugumos nuomone, jos jau didesnio vaidmens nebevaidins. Į rinkimus, be minėtųjų, dar eina liberalai ir bendroji vokiečių partija. Joms daug balsų nepranašaujama. O nesurinkus 5% balsų, grėsia ir mirtis. Taip, per ankstesnius rinkimus, kelios Vakarų Vokietijos partijos jau mirė. Manoma, kad viena mirs ir iš dabartinių. Taigi tuo atveju Vakarų Vokietijos politinis susigrupavimas įsilies į dviejų partijų sistemą. O tai jau krašto ir piliečių reikalams sveikiausia.

Iš praėjusių rinkimų krikščionių demokratų partija buvo išėjusi absoliuti daugumos laimėtoja. Ar tokia išeis iš šių rinkimų, pranašų neperdaugiausia. Viena, kad gyventojams jau atsibodo jos 12 metų valdymas, kad per senas (85 metų!) jos ministeris pirm. K. Adenaueris. Bet iš kitos pusės — gerbūvis pastoviai auga, Vakarų Vokietija stiprėja, o jos "senis", kaip vadina Adenauerį, turi gerą galvą ir moka valdyti.

Turimi daviniai sako, kad Vakarų Vokietijos rinkimuose staigmenoms įvykti labai maža vietos. O jei staigmenų neįvyks — Vakarams bus lengviau planuoti komunistų užmačioms kietesnę politiką.

B. G.

JIEMS RŪPI LIETUVIŲ JAUNIMO AUKLĖJIMAS... ALB Švietimo Tarybos pirmininkas J. Tamulis, Chicagos Aukštesniosios Lituanistikos mokyklos direktorius J. Masilionis ir K. Donelaičio lit. mokyklos vedėjas J. Širka.

V. Noreikos nuotrauka

JŲ VIETĄ KITI ATSTOJA...

Šią vasarą Lietuvoje lankęsi ir grįžę pasakoja, kad ten labai mažai pastebėjo šunų. Viena, kad šunims nebėra ko saugoti, nes žmonės neturi privatinės nuosavybės, o antra nėra kuo juos gerai šerti. Su maistu reikia labai taupiai apsieiti ir žiūrėti, kad nors žmonėms užtektų.

Bet, kaip vienas iš ekskursantų man pasakė, ten keturkojų šunų vietos pilnai, ir dar su kaupu, užėmė svetimi dvikojai iš Maskvos ir savi iš partijos. Jie piktesni už keturkojus, skaudžiau kanda ir įkandę neužmiršta. O pagaliau, jei keturkojis negali kalbėti ir viską papasakoti, tai tokie dvikojai, partijos šokdinami, loja pagal duotus klausimus ir sąžiningiausiai kanda.

ANDR. NAUDŽIUS, Miltrex

AŠ KITAIP SUPRATAU

Nors neesu menininkas, bet negaliu nutyliuoti apie Jono Vildžiaus seno skauto samprotavimus, kurie liepos 31 d. atspausdinti Dirvoje. Jis kalbėjo apie V. Vizbaro paveikslą, puošiantį Mūsų Vyčio paskutinio numerio viršelį.

Keista, kodėl J.V. tame paveiksle įžiūrėjo "žiaurų stačiatikių dvasiškį, tikriausia rusų", ir iš to padarė išvadą, kad "gal tai reiškia kokią nors paslėptą bendradarbiavimo mintį su okupantais". Aš, pav., tame paveiksle įžiūrėjau kenčiančio žmogaus (gal Kristaus, o gal Lietuvos simbolio) veidą, ir pagalvoju — kaip gražu, kad da-

KRISTIJONO DONELAIČIO MOKYKLA CHICAGOJE

(Atkelta iš 1 psl.)

vių tautodailė: kryžiai, koplytėlės, lėkštės, juostos, pagalvėlės, gintaro išdirbiniai ir daug kitų.

Šios parodėlės iniciatorė ir tvarkytoja mokytoja P. Lampsatienė. Jai talkininkavo ir kiti kolegos, bet daugiausia — mokiniai. Paminėsiu bent kelius apdovanojimus už nepaprastą darbštumą. Už Lietuvos vaizdų albumus — Gerelytė Laimutė (IV sk.). Daugiausia laikraščių surinko — Onutė Zostautaitė (IV sk.). Parodoje išstatytų dalykų ilgą sąrašą gražiai parašė — Jurgaitytė ir Lipskis.

Paiškinimų nereikia. Savaimė niekas nepasidaro. Tik kietas darbas, drausmė ir lietuviškas nuoširdumas, jungiantis mokytojus ir mokinius, sukūrė tai, ką žodžiais sunku nusakyti. Tokiais keliais eidami laimė-

Kristijono Donelaičio lituanistikos mokyklos Chicagoje 1960 - 61 mokslo metų užbaigimas. Prezidiume iš kairės sėdi: S. Vaišvilienė, P. Lampsatienė, S. Sula, M. Peteraitienė, S. Plačas, A. Reivytis, V. Cibavičius, M. Šimonienė, J. Tamulis, J. Širka, J. Petkus, E. Gerulis, kun. J. Trakis, L. Kazenienė, A. Kašubienė, A. Aglinskis, S. Miknaitis ir A. Jablonskis.

V. Noreikos nuotrauka

sime lietuvišką jaunimą Lietuvai.

Per dainas, sportą, dailę, žodį, muziką daugiau pritrauksime mokinių į lietuviškąsias mokyklas. Taigi, kiek sąlygos leidžia, palaikykime kontaktą su paminėtų sričių specialistais, kad nors po truputį pajauirintume sausas pamokas. Pasiaukokime, padirbkime reikalui esant ir daugiau valandų, kad mokiniai jautytų didesnį pasitenkinimą.

Tegul Donelaičio mokykla, žengdama į naujus mokslo metus, dar labiau sustiprėja ir gražesnių rezultatų pasiekia! O visi kiti tegul seka jų pėdomis!

J. Plačas.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

Kristijono Donelaičio lituanistikos mokyklos Chicagoje mokytoja S. Vaišvilienė su mokiniais po sporto šventės.

V. Noreikos nuotrauka

J.S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas

1254 Addison Rd.
Cleveland 3, Ohio

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas. Motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas.

24 hours towing

Atidaryta nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Dienos telef.: HE 1-6352

Nakties tel.: LI 1-4611

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

Svetimšalis keliauja po Sovietiją 1

NELEIDO VALGYTI SU KITAIŠ KELEIVIAIS...

I svetimšalį Sovietijoje žiūri, kaip iš kitos planetos atskridusį gyventoją, bijant prisitarti ir pakalbėti.

Prancūzų žurnalistas Raymond Cartier neseniai grįžo iš Sovietijos, padaręs 25,000 km kelio nuo Leningrado iki Kaukazo, nuo Ukrainos iki Sibiro, aplankęs dvyliką didžiųjų Sovietijos miestų, matęs fabrikus, kasyklas, ūkius.

Savo kelionės aprašyme jis pasakoja, kaip jis keliauja ir kaip jam neleidžia keliauti.

Nuo šio numerio pradėdame spausdinti įdomesnes jo reportažo ištraukas, iliustruodami jo paties darytomis nuotraukomis.

--Nors ir pervažiavaugėležinę uždangą, pasakoja reportažo pradžioje Raymond Cartier, -- tikrumoje ji visą laiką mane supo. Niekas neperžengia geležinės uždangos, kurią sovietai nutiesia. Vieninteliai, kuriems gal kiek pasiseka pralįsti kuriam momentui, tai svetimšaliams, anksčiau gimusiems Rusijoje ir mokantiems gerai kalbėti rusiškai. Jie dar gali trumpam laikui pasimesti minioje ir vienu kitu žodžiu pasikeisti su rusais. Ir gal slapta palaikyti kokį santykiavimą. Bet tai padaryti yra pasisekę nedaugeliui asmenų. Praktiškai, be išimčių, Sovietijoje reziduojantis ar pravažiuojantis svetimšalis yra izoliuotas nuolatiniu karantinu. Jo kelionės ribotos ir aplink jį visą laiką būna nusileidusi geležinė uždanga. Bandymas prasiveržti pro tą uždangą iš anksto pranašaujamas nepasisekimu.

Moskva yra vienintelis Sovietijoje miestas, kur dar toleruojami reziduojantys svetimšaliai. Raymond Cartier teiravosi keliose ambasadoje, ar yra jų piliečių, gyvenančių kituose Sovietijos miestuose. Atsakymas iš visur buvo gautas neigiamas. Nei Leningrade, nei Odesoje, nei Valdivostoke, ar kituose dideliuose miestuose ir uostuose, nėra jokio konsulato. Sovietai panaikino juos, kadangi ten nereiziduotų nė vienas tų kraštų pilietis. Tiesa, kai kuriuose universitetiniuose miestuose yra afro-azijaty tautų studentų grupės. Dar vienu kitur galima sutikti perbėgėlį iš Vakarų pasaulio pas komunistus, bet tokie

jiems specialiai skirtuose viešbučiuose ar namuose, kur joks sovietų pilietis neturi teisės be leidimo įkelti koją. Prie durų visad budi sovietų milicininkas, kuris bandančius pasimatyti su svetimšaliais, atbaido.

Svetimšaliai gali samdyti tarnus tik tuos, kuriuos jiems atsiunčia specialie sovietų tarnai, vadinama Burobine.

Geriausiais svetimšalių padėti Maskvoje vaiduoja toks pavyzdys:

Vienos ambasados sekretorė paprašė, kad ją atšauktų iš Maskvos.

"Ar jums čia nepatinka gyventi? -- paklausė ambasadorius.

--Patinka, bet aš pradėdau užmiršti kalbėti rusiškai.

yra išimtis.

Sakysim, anglas, kuris susižavi Riviera, ar europietis Honolulu sala, be jokių sunkumų ten gali laikinai ar pastoviai įsikurti. Tuo tarpu dar niekam nepasisekė to padaryti Kryme ar Kaukaze. Svetimšaliai gali gyventi Sovietijoje su specialiu leidimu tik griežtai ribotą laiką, nurodytoje vietoje ir visą laiką būna sekami, kaip įtariamais asmenimis.

Maskvoj gyvenančių svetimšalių padėtis yra negeresnė. Juos sudaro užsieniečiai laikraštininkai, pasiuntinybių tarnautojai ir

Niekam iš diplomatų ar žurnalistų neteko, kaip priimta Vakaruose, susidraugauti su sovietų piliečiais, būti svečių jų namuose. Visa draugystė pasibagia restorane, ambasadoje ar ministerijų raštinėje. Net ir tiems svetimšaliams, kurie čia atvyko su komunistams priimtomis idėjomis, kurie save laiko komunistų simpatikais ar net ir komunistais, nepavyko sueiti į intymesnę kontaktą su rusais. Svetimšalis, galima sakyti, gyvena stikliniame kalėjime, kuris neturi grotų, bet iš jo nevalia išėiti. Nors paskutiniu laiku sekimo formos sušvelnė-

NUOTRAUKA NEMELUOJA... Maskvos krautuvų vitrinose išstatytų batų kainos 600 ir 595 rubliai (nors ir senuoju kursu), tai yra dviejų mėnesių alga nespecializuoto darbininko.

prekybos firmų atstovai. Jie negali, be leidimo, pasižalinti iš miesto toliau kaip 40 km. Ambasadorius, ar elinis svetimšalis, norįs keliauti traukiniu ar automobiliu, pėsčias ar arkliu, turi gauti specialų leidimą peržengti Maskvos miesto ribas ir kiekvieną kartą to leidimo jis turi prašyti iš anksto prieš 48 valandas.

Svetimšaliai Maskvoje dažniausiai gyvena ambasadoje arba

jo, bet sekimas tebėra. Gal būtų mažiau baidomasi paslėptų mikrafonų. Apsirengimo išvaizda irgi mažiau besiskiria, negu tai buvo Stalino laikais, bet individualinė geležinė uždanga nedingo ir kontrolė tebėra didelė.

Visi rusai, kuriems tarnybos reikalais tenka susitikti su svetimšaliais ir palaikyti ryšį, turi gauti partijos politinį skiepimą. Ir kaip braminas palietęs pariją, vėliau jis turi, po kiek-

Puošnios suknelės ir lapės domina tik naująją aristokratiją, bet ne šią sovietų pilietę...

vieno pasimatymo, atlikti apsilaimo ceremoniją, parašydamas savo viršininkui raportą. Bet kokie santykiai sovietų piliečiui su svetimšaliu, be savo viršininkų leidimo yra neleistini ir draudžiami. Ir joks rusas, tarnaujantis svetimos valstybės ambasadoje negali turėti jokių asmeninių santykių su svetimšaliais.

Neklausantis tuojau bus Burobine įstaigos atšauktas ir, aišku, praras algą, kuri būna keliaropai aukštesnė už sovietų įstaigos mokamas algas.

Keliaujančiam svetimšaliui nuolatiniu ekranu, tarp jo ir sovietų piliečių, yra Inturisto įstaiga. Teoretiškai galima apsieiti be jos patarnavimų, bet praktiškai ne. Inturistas nuo svetimšalių slepia ir rodo, be jo joks svetimšalis negali padaryti žingsnio nuo pat įvažiavimo į Sovietiją. Ir visą laiką turistai būna apsuptas jo žmonėmis, neva priskirtais jo patarnavimui.

Inturistas stengiasi neparodyti, kad jis skirtas svetimšalio sekimui, o visur demonstruoja, kad tai keliaujančio patogumui. Bet Inturisto tarnautojų poelgiai ir išmokslinimas yra labiau policiniai, negu, kaip priimta Vakaruose, turizmo įstaigos tarnautojų.

Nežiūrint, kad sovietų laikraščiai kasdien tvirtina, kad dabar rublis yra tvirčiausia moneta pasaulyje, Inturistas atsako priimti rublių, ir mokėjimus reikalauja padengti doleriais, svarais, Vakarų Vokietijos markėmis, ar kita kokia tvirta Vakarų valiuta.

Kelionių ištaigingumas Sovietijoje svetimšaliui nepripastas. Traukinys "Raudonoji strėlė", kuris jungia Maskvą su Leningradu, laikomas pačiu geriausiu Sovietijoje, bet tikrumoje prilgsta tik antros klasės vagonams Vakarų Europoje. Ir tuo traukiniu gali naudotis tik naujoji sovietų aristokratija, prieš kurią, kaip carų laikais, lankstosi padavėjai, laukdami arbatpinigių.

Atrodo, kad revoliucija buvo veltui.

Kitas įvykis krito Raymondui Cartier į akis, tai ginkluoto sargybinio prie durų stovėjimas, keliaujant traukiniu iš Maskvos į Tiflisą. Gi skrendant lėktuvu virš Sovietijos, jis visad buvo sodinamas taip, kad nieko negalėtų matyti per langelį.

Cartier norėjo susipažinti su Uralo metalo pramonės sriti-

ir čia atsimušė į uždraudimą ir jam buvo leista per Sibirą skristi tik lėktuvu. Kai sustojo Novosibirske, ir lėktuvui pasipilant degalus reikėjo laukti keturias valandas, jis paprašė leidimo apžiūrėti miestą. Vėl susilaukė neigiamo atsakymo. Neleido jam net valgyti bendrai su kitais keleiviais aerodromo bufete. Jis su žmona buvo uždaryti atskirame kambarėlyje ir prie durų pastatė sargybini, kad nebandytų išėiti.

Kultūriniais santykiams su Vakarais palaikyti viršininkas Žukovas, į Cartier nusiskundimą atsakė, kad jei Prancūzija prisijungtų prie Varšuvos pakto, jis tada galėtų lankytis Sovietijoje kur norėtų.

Bet tai netiesa, sako Cartier. Čekai, Rytų Vokietijos vokiečiai, lenkai, vengrai ir kiti, kurie priklauso prie Varšuvos pakto, nėra nė kiek laisvesni Sovietijoje. Net ir patys rusai neturi teisės kur nori lankytis.

Tačiau suvaržymai ne visur vienodi. Kijeve rusas palydovas išsigando, kai Cartier atsisotų fotografuoti vaizdą, kuriame galėjo būti matomas tiltas per Dnieprą, bet Bratske jį kvietė fotografuoti didžiausią užtvanką. Stalino mieste, vienos plieno liejyklos direktorių, nieko nesakė, kai jis pareiškė norą fotografuoti liejyklų pečius, bet Rostove į panašų prašymą susilaukė neigiamo atsakymo.

Kai Almoj Atoj Cartier pareiškė norą nufotografuoti seną, iš rąstų pastatytą namelį su mėlynom langinėm, tai jį navedė prie tokio namuko ir parodė iš kurio kampo jis turėtų fotografuoti. O Irkutske vienas anglas turėjo nemalonumų su milicija, nes nufotografavo arklių...

(Bus daugiau)

**Kas Dirvos neskaito
- daug nustoja!**

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

**VIEŠĖDAMI CHICAGOJE
APLANKYKITE**

MIDWEST MAISTO ir LIKERIŲ KRAUTUVĖ

2515 West 69 St. Marquette Parke
SAV. J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA
Čia gėrimus pirkite tikrai pigiai!

TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ:

1 ASBACH URALT	5th	\$4.95
2 MARTEL 3 star Cognac	5th	\$5.39
5 ZOBROWKA, 100 proof	5th	\$4.75
3 GOLD LEAF 3 star Cognac	5th	\$4.95
4 Chateau Gib. 3 star Cognac	5th	\$4.95
6 White Horse scotch whisky	5th	\$4.98
7 SKAIDRIOJI 80°	5th	\$2.95
8 LEMON ICE Likeris	5th	\$3.69
9 BORDEAUX Vynai	5th	\$0.98

Ir virš 100 rūšių užsieninių bei vietinių gėrimų žemiausiomis kanomis! Nepaprastai didelis pasirinkimas!

Transibirinio traukinio aptarnautojai ir keleivių bagažas.

ŽMONĖS IR ĮVYKIAI ZARASUOSE

P. PAJADA

Lietuvis, gimęs ir augęs Zarasų krašte, džiaugdamasis ežerais, ta Lietuvos Šveicarija, geru poilsiu kalvose ir ežeruose, visada turėjo ir rūpesčių. Jį nė kiek nedžiugino tai, kad jo pašonėje buvo įkurdintas barzdotos "paselencas", o ten už kalnelio gyveno sulenkęjęs lietuvis. Tai kasdien jam priminė tautos išgyventus carizmo ir baudžiavos sunkmečius.

Nesunku suprasti, kas būtų bepalikę iš Zarasų ir apylinkių gyventojų, jei 1906 m. Zarasuose nebūtų įsikūręs kietas lietuvis, iš Viekšnių valščių žemaitis -- Dr. Domininkas Bukantas.

Ligoniams, į jį besikreipiantiems lenkų kalba, atsakinėjo lietuviškai. Su rusais kalbėjo rusiškai. Bendradarbiaudamas tuometinėje lietuvių spaudoje ragino, kad gyventojai skaitytų nors vieną lietuvišką laikraštį. Visomis išgalėmis stengėsi, kad Zarasų bažnyčioje nebūtų užgnaužtos lietuviškos pamaldos. Ragino lietuvius dalyvauti pamaldose, giedoti lietuviškas giesmes.

Narsi kovotoja dėl lietuviškų pamaldų bažnyčioje ir Dr. Bukanto talkininkė buvo Karlienė, iš Jaunaikių kaimo. Lenkų pusėje -- Vrublevičius, kuris turėjo stiprų balsą ir lietuviams giedant dažnai trukdė lietuviškas giesmes. Bažnyčios triukšmadariui, lietuviai retkarčiais panaudodavo ir ylą į minkštumus.

Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui Dr. Bukantas buvo mobilizuotas į rusų kariuomenę gydytoju. Zarasai suapylinėbuvę Daugpilio fronto zonoje. Beveik kasdien, rusų artilerijos sviediniai teriojo miestą ir jo apylinkes gyventojus.

Dr. Bukantas, pasinaudojęs Rusijos revoliucija, 1918 metais grįžo į jo pamiltus Zarasus. Rado didelius nualinimus. Siantėje šiltine ir kitokios epideminės ligos, o be vaistų, pagalba beviltiška. Bet Dr. Bukantas vis tiek priiminėjo ligonis, važinėjo į namus. Kas neturėjo arklio, pas tai ir pėsčias nuedavo, jei ne vaistais, tai bent savo patarimais padėdavo ligoniams.

Važinėdamas per žmones, turėjo daug progų juos informuoti apie atgimstančią Lietuvą. Sakydavo: Lietuvai jau išaušo laisvės rytas. Mums, Zarasuose, reikia lietuviškos gimnazijos. Sukruskit, lietuviai, registruokite vaikus, tėvynei reikia mokyty žmonių. Jau yra Lietuvos kariuomenė. Jauni vyrai, eikite savanoriais!...

PROŠVAISTĖS IR NAUJOS SUTEMOS

Kai prasidėjo Pirmasis pasaulinis karas, mano brolis paėmė į rusų kariuomenę. Tėvas sunkiai sirgo kojų reumatu, vargiai vaikščiojo, tad aš tik porą metų prieš karą išsinėręs iš margo margenio sukniš, įsimoviau į brolio kelnes. Pradėjau dirbti ūkyje, ir vokiečiams, su arkliu, atlikinėjau šešių dienų

darbo prievolę savaitėje.

Nebuvau jau taip aklas: brolio dėka, dar suknioje, gerai skaičiau, rašiau ir jau keturius aritmetikos veiksmus sprendžiau. Motina buvo užkietėjusi lietuvi, gerai skaitė knygas,

Zarasų vaizdas, žiūrint nuo Utenos pento.

V. Augustino nuotrauka

laikraščius, bet nemokėjo rašyti. Gerbė mokytus žmones, tat vyresnius vaikus leido į mokslo. Bet karas: nei tų mokyklų, nei mokytojų, o kas gi ir duoną uždirbs? Po dienos darbų motina stumdavo už stalo ir sakydavo: "Imk knygą rankon ir garsiai skaityk!" Kada nuedavo ruošti vakarienės, paduodavo sasiuvinį. "Imk knygą rankon ir garsiai skaityk!" Kada nuedavo ruošti vakarienės, paduodavo sasiuvinį, ir liepdavo rašyti iš knygų. Broliai ir viena sesuo sugrįžo iš Rusijos vieni iš pirmųjų. Vyresnis brolis sužinojo, kad Zarasuose Dr. Bukantas organizuoja gimnaziją ir ieško mokinių. Niekam nieko nesakęs pasikinko arkli ir abu išvažiuojam.

--Tu turi mokytis, eisi į gimnaziją!.

--Gerai... -- atsakau, bet kad tada būčiau turėjęs noro, tai jau taip nebuvo. Brolis su Dr. Bukantu išsi-bučiavo. Liko atmintyje -- abu dalyvavo Petrapičio seime. Ne gi būčiau atsiminęs, bet seimas, toks vaikėzui negirdėtas žodis, įstrigo galvon iki šių dienų. Dr. Bukantas padavė man lapelį popierio ir plunksną sakydamas: "Parašyk pasaką, kokią tik moki. Motinos "universitete" daug buvau pasakų skaitęs ir daug nurašęs į brolio kelnes. Pradėjau dirbti ūkyje, ir vokiečiams, su arkliu, atlikinėjau šešių dienų

--Ehe!.. "Vilkas ir lapė" ... Gerai, gerai... Žiūrėk ir tų klaidų tik kelios, rašysena lengvutė, į antrą, į antrą klasę...

Brolis labai apsidžiaugė, bet kai Zarasuose buvo dar tik organizuojama gimnazija, Utenoje jau veikė. Turėjau vykti į Uteną. Reikėjo laikyti įstojamuosius egzaminus. Man atrodo, kad ir

tenos išėjau pėsčias į Zarasus.

--Aš pas Dr. Bukantą -- tik praveręs duris, pasakiau sutik-tai pirmai moteriškai.

--O, berneli, nieškok dakta-ro, jis jau mirė...

Šaltas prakaitas perkošė jaunatvišką kūną. Lauke, kitoje gatvės pusėje, lakstė veikiančios progimnazijos, suorganizuotos Dr. Bukanto, mokiniai...

Dr. Bukantas mirė Zarasuose 1919 m. sausio m. 19 d., užsikrėtęs šiltine. Lietuvos kariuomenė Zarasus užėmė 1919 m. rugpiūčio m. 25 d. Taigi didysis Lietuvos kovotojas nepasidžiaugė laisve, nepamatė karių --savanorių, kurių ne vieną buvo pasiuntę iš Zarasų krašto...

Zarasų kapinėse laisvės metais buvo pastatytas Dr. Bukantui gražus paminklas. Zarasų visuomenė Dr. Bukantui, miesto aikštėje, 1938 - 1939 m. taip pat pastatė gražų paminklą. Belaukiant atsiunčiant biusto iš rytų į Lietuvą įsiveržė raudonoji armija.

(Pabaiga kitam numeryje)

Parengimų kalendorius

RUGPIŪČIO 20 D. BALFo gegužinė Neuros ūkyje.

RUGPIŪČIO 27 D. ALT Sąjungos skyriaus rengiama išvyka.

* RUGPIŪČIO 27 Naujosios Parapijos salėje LRK Moterų S-gos 36 kuopa ruošia kleb. kun. J. Angelaičio gimtadienio vakarienę.

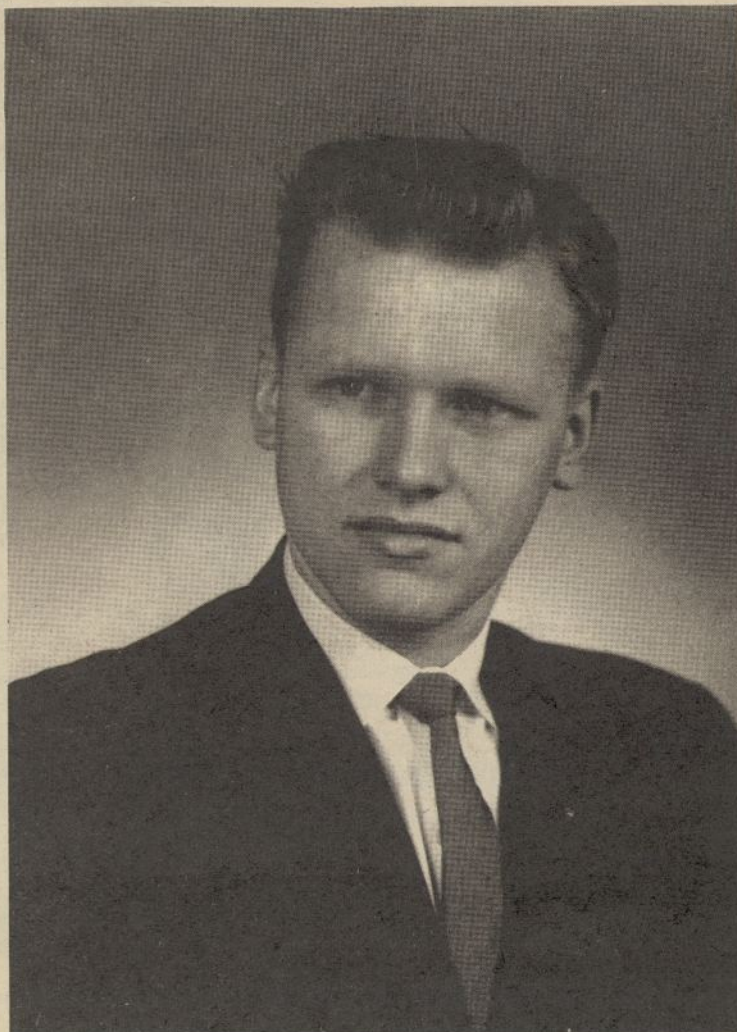
RUGSĖJO 3 D. Devintoji Lietuvių Diena Neurų sodyboje.

RUGSĖJO 23 D., Slovenian Auditorium, Dirvos 46 metų koncertas - balius.

LAPKRIČIO 4 D. SLA 14 Kuopos gyvavimo 60 metų sukaktuvių nindėjimas.

SPALIO 7 D. Jonės Kvietytės išraiškos šokio koncertas. Rengia Dainavos stovyklos globos komitetas.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

ADOLFAS MĖLYNAUSKAS, naujas elektros inžinierius, gimė 1935 m. spalio 1 d. Lietuvoje. Atvykęs su tėveliais į JAV apsigyveno Clevelande, kur lankė Holy Name gimnaziją ir ją baigė 1953 metais. Atlikęs karinę tarnybą, jis įstojo į Fenn College, kurį baigė šiais metais įsigydamas bakalaurą laipsnį iš elektros inžinerijos ir pradėjo dirbti Gilmore Industries Clevelande.

A. Mėlynauskas visą laiką buvo aktyvus skautų veikėjas. Įskautus įstojo dar 1948 m. lankydamas Augsburgie lietuvių gimnaziją. Clevelande buvo jūrų skautu, o pradėjęs studijuoti, įstojo į Korp. Vytis ir 1959 metais buvo skyriaus pirmininku. 1959 - 60 m. buvo Studentų Sąjungos Clevelando skyriaus pirmininku.

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Dr. Vl. Ramanauskas, Vilties Draugijos pirmininkas, su šeima išvyko dviem savaitėm atostogų.

• Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando skyrius š. m. rugpiūčio 27 d. inž. A. Nasvyčio rezidencijoje -- 10823 Magnolia Dr. rengia vasaros pobūvį. Bus trumpa programa: Juliaus Smetonos žodis: Ideologinių organizacijų prasmė tremtyje. Meninę programos dalį išpildys solistė J. Daugėlienė.

Pobūvio pradžia 3 val. po pietų, programos pradžia 5 val. po pietų. Jaunimui įėjimas laisvas, suaugusieji auksa po \$1.00. Veiks bufetas.

Pasitaikęs blogas oras pobūvio nesutrukdys: pakankamai vietos patalpose.

Kviečiame atsilankyti skyriaus narius su šeimomis ir visus geros valios lietuvius pabendrauti draugiškoje nuotaikoje.

• J. P. Palukaitis, vienas Dirvos redaktorių, rugpiūčio 16 d. susirgo. Gydytojo priežiūroje gydomas namuose.

• XI-sies š. Amerikos Lietuvių Sportinės Žaidynės, kurios yra perkeltos iš Bostono į Clevelandą įvyks rugpiūčio 26-27 d.

Žaidynių programa apims lengvąją atletiką, plaukymą, lauko tenisą ir futbolą (soccer).

Lengv. atletikoje ir plaukyme bus varžomasi vyrų, moterų ir jaunių bei mergaičių A ir B klasėse.

Lauko tenisas vyks vyrų, moterų ir jaunių klasėse. Futbolas -- vyrų ir jau-

nių klasėse.

Apie 250 sportininkų suvažiuos į Clevelandą varžytis dėl 1961 metų meisterių titulų ir dėl ALB-nės Centro Valdybos Pereinamosios Taurės, daugiausia taškų surinkusiam klubui. 1960 šią taurę laimėjo Clevelando žaibas.

Sportinių žaidynių vakaras vyks šeštadienį, rugpiūčio 26 d., 8 val. vakaro, šv. Jurgio parapijos salėje.

• Į XI Lietuvių sporto žaidynes, rugpiūčio 26-27 d., atvykstantiems sportininkams reikalinga parūpinti nakvynių. Galintieji priimti prašomi pranešti telefonu Jokubaičiams MU 1-9143, Vodopalams Libertu 1-4623 ir Besperaitytėms MU 1-2919.

Nakvyne bus aprūpinami tik prieauglio klasių sportininkai. Atvykusių sąrašai bus turimi po rugpiūčio 22 dienos.

Clevelandiečiai lietuviai prašomi neatsisakyti priiglausti sportininkus.

Dviejų šeimų namas

19416 Cherokee, netoli East 185 St., naujas, plytinis dviejų šeimų namas. 4 kam. viršuj, keturi apacioj. Po du mieg. kiekvienam. Dviejų automob. garažai. Viskas įrengta. Atidaryta kasdien.

Strekal Realty, statytojas 405 E. 200 St. IV 1-1100 (93).

PARDUODAMI NAMAI

Neff Rd. -- 185 St. du namai ant vieno sklypo; sau gyventi ir išnuomoti. Prieikinis iš 6 km.; moderniška virtuvė. Užpakalinis iš 4 km., šio namo dabartinė nuoma -- \$100 mėn. Gaso krosnys. Gražas. Didelis sklypas, ap-sodintas vaismedžiais.

Hillgrove Rd. iš Neff Rd. 2-jų šeimų po 5 km. ir 2 dideli, gražūs mieg. 3-čiam aukšte; tuo būdu 2-ras aukštas naudoja 4 miegamuosius.

19415 Nyack Dr. iš Nottingham 6 km. colonial; reikalingas remontas; savininkas persikėlė gyventi į Californiją. Dėl būtinio pardavimo galimos geros nuolaidos.

Saukite Paul Mikšys namų telef. LI 1-8758 arba office KOVAC REALTY KE 1-5030 960 E. 185 St.

A.A. Vladislavos Grigaitienės šeimos ir giminių padėka

Mūsų mylimai motinai ir seserei Vladislavai Grigaitienei netikėtai mirus, daugybė jos draugų, kolegų ir gerbėjų atsilankė į viešą atsisveikinimą koplyčioje, dalyvavo pamaldose bažnyčioje ir palydėjo ją į kapus. Taip pat užpirkto šv. Mišias ir papuošė karštą ir kapą gėlėmis.

Esame nepaprastai sujaudinti tokiu solidarumu, nuoširdžiu draugiškumu ir parodyta pagarba brangiai velionei ir pareikšta mums užuojauta žodžiu, raštu ir per spaudą. Nepajėgdami visiems asmeniškai padėkoti, mes šiumi tariame padėkos žodį visiems, parodžiusiems tiek nuoširdumo ir draugiškumo.

Taip pat dėkojame Lietuvos Diplomatiniam Korpusui; Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui už vainiką; Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmininkui pulk. Jonui Šlepečui už reikšmingus ir jausmingus atsisveikinimo su velione žodžius; Valstybės Teatro, Operos ir Dramos kolegoms už gėles ir garbės sargybą prie karsto ir Operos solistei V. Jonuškaitei -- Leskaitienei už jaudinančius žo-

džius kolegų ir Moterų Klubu vardu.

Mūsų padėka taip pat priklauso Amerikos Balso Lietuviško Skyriaus viršininkui Dr. K. Jurgėlai ir visam štabui; Radioj valandėlės direktoriui Jokūbui Stukui ir visai lietuviškai spaudai.

Nuoširdus ačiū gerb. Tėvui L. Andriekui už atkalbėtą rožančių ir paguodos žodį; džiūi gerbiama Apieiškimu parapijos klebonui kun. N. Pakalniui; gerbiamiems kunigams atnašavusiems iškilingas šv. Mišias; kolegai solistui Vl. Baltušaičiui ir chorui už giedojimą; ir gerb. kun. Pakalniškiui, palydėjusiam velionę į amžino poilsio vietą.

Taip pat reiškiamė padėką Juozui Garšvai ir jo įstaigai už gražiai suruoštas laidotuves.

Dar kartą reiškiamė gilią pagarbą ir padėką visiems, pareiškusiems mums užuojautą sunkioje ir skaudžioje valandoje.

Duktė Valerija Grigaitytė-Le-verock, Sesuo Valerija Butkienė, Broliai Jonas Budrys ir Romas Polovinskas su šeimomis.

VANDENTEKIS IR ŠILDYMAS

IVEDIMAS IR PATAISYMAS

Vandeniu ir pečiais šildymas, vonios kambarių įrengimas. Pristatymas į jūsų namus ar pilnas įrengimas.

Nelaimei atsitikus skubus pataisymas. Nemokamas numatomų darbų įkainavimas.

Mes esame pertvarę šildymą Dirvoje, atlikę nemažai patarnavimų lietuviams ir mūsų darbu visi patenkinti.

W. F. HANN & SONS CO.

15533 EUCLID AVE.

MU 1-4200

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

DIRVA

Nr. 93

1961 m. rugpiūčio 14 d.

KAS IR KUR?

AUKOS DIRVAI

• Chicagoje likviduojasi 55 metus veikusi Pivarono kepykla. Skolos pasiekusios net \$250,000 sumą. Anksčiau, kada kepyklą vedė Domininkas Pivaronas, biznis gerai sekėsi. Sūnūs, kepyklą perėmę iš tėvo prieš 13 metų, pateko į skolas ir negali išsimokėti.

• ALT S-gos penkto skyriaus parengimų komisija Dirvai paremti atsiuntė \$5.00 auką.

• Adelaidės lietuvių namų administratorium, Australijoje, paskirtas J. Gyls.

• Juozas Jusevičius, Dirvos ir kitų laikraščių bendradarbis, šią vasarą savo ilgesnes atostogas praleido bėlanydamas žymesnes Amerikos vietas. Nuvykęs į Floridą jis taip susižavėjo gamtos grožybėmis, jog nutarė ten praleisti ilgesnį laiką.

Su juo kartu keliavo prekybininkas Antanas Cukuras.

• J. Galmino suorganizuota Romuvos leidykla išleido A. Baranausko "Anykščių šilę", iliustruotą dail. P. Lapės. Leidinyje yra V. Maciūno baigiamasis žodis ir J. Brazaičio parengtas žodynėlis.

E. Jurkevičienė, Toronto\$5.00
J. Leimonas, Chicago 5.00
A. Zomer, Binghamton 8.00
V. Akelis, Venezuela 5.00
Al. Beresnevičius, Rochester 2.00
P. J. Žiūris, Avon Lake 5.00
A. Urnavičius, Toronto 2.00
ALTS 5 skyriaus 5.00
J. Suslavičius, Canada 2.00

Visiems aukotojams už aukas širdingai dėkojame.

lelį", iliustruotą dail. P. Lapės. Leidinyje yra V. Maciūno baigiamasis žodis ir J. Brazaičio parengtas žodynėlis.

• Detroito BALFo veikėjai nutarė šiais metais rinkliavos gatvėse nedaryti, bet rinkti vaikščiojant po lietuvių namus. Ankstesniais metais aukas rinkdavo Detroito ir Hamtramock miestų gatvėse.

• Latvių dainų šventė įvyksta Toronte, Darbo dienos savaitgalyje. Dalyvaus 36 chorai su 1379 dainininkais. Taip pat dalyvaus 15 tautinių šokių grupių su 250 šokėjų.

Lietuvių Fondo Iniciatorių Komitetas posėdžiauja Chicagoje. Sėdi iš kairės: Ben. Babrauskas, inž. D. Bielskus, A. Rugytė, V. Šmulskštys, dr. G. Balukas, prel. M. Krupavičius, adv. Alg. Kėželis, dr. B. Poškus, dr. A. Razma, dr. J. Valaitis, V. Dzenkauskas, dr. F. Kaunas.

V. Noreikos nuotrauka

BALFO PRANEŠIMAS JAV SENATUI

Kun. L. JANKUS

Naujai, demokratų vyriausybė perėmus Baltuosius Rūmus, pradėta tyrinėti buvę ar būsimi JAV darbai. Vienas iš tokių yra karitatyvinis arba Amerikos parama tremtiniams, politiniams pabėgėliams.

Senato Teisių Komiteto sekcija tremtinių reikalams pakvietė ir Balfą atstovą į Senato apklausinėjimus, kurie įvyko liepos 14 d. ir kuriuose dalyvavo eilė aukštų valdžios pareigūnų bei daugelio organizacijų (CARE, N CWC, Tolstojaus Fondo, lenkų, lietuvių ir kt.) atstovų.

Apklausinėjimams vadovavo pakomisio pirmininkas Senatorius P. A. Hart (D. Mich.). Apklausinėjimo objektas -- apie 15 milijonų tremtinių pasaulyje ir jiems teikiama JAV parama. Balfą atstovas galėjo kalbėti už penkioliką tūkstančių lietuvių laisvoje Europoje ir už šimtą tūkstančių, atsidūrusių Pietų Amerikoje, kuriems vienu ar kitu būdu galima ir reikėtų padėti.

Laisvos Europos lietuvių, ypač esą V. Vokietijoje, buvo Balfą pranešimo centre.

BALFO PRANEŠIMAS SENATUI

Pirmiausia Balfą vardu buvo padėkota JAV vyriausybei ir Kongresui už iki šiol duotą paramą lietuviams tremtiniams. Dėka JAV palankių nuostatų, virš trisdešimt tūkstančių lietuvių po II pasaulinio karo atvyko į JAV, o per penkioliką metų Balfas įvairiais pavaldais gavo iš JAV valdžios ir paskirstė virš šešių milijonų dolerių vertės gėrybių.

Buvo pažymėta, kad Balfas dar tebesirūpina likusiais lietuviams (apie 15,000) V. Europoje ir teikia jiems paramą. Paminėta, kad virš tūkstančio lietuvių yra seniai atvykę į V. Vokietiją repatriantų teisėmis. Ir jie Balfui rūpi, nors į tremtinių kategoriją neįeina.

Senato Teisių Komitetui buvo pabrėžtinai pareikšta, kad JAV

lietuvių yra dosnūs savaisiais rūpinasi. Deja, sovietų vergijoj yra visas kraštas, daugelis kenčia Sibire ir todėl pirmoje eilėje siunčiama parama už geležinės uždangos, tikintis, kad laisvam pasaulyje esantiems lietuviams tremtiniams gali ir padės laisvų kraštų labdaros organizacijos bei JAV vyriausybė.

Todėl buvo pažymėta, kad Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas tikisi, kad:

1. JAV vyriausybė dar kurį laiką duos lietuviams tremtiniams maistą (surplus commodities);
2. JAV vyriausybė parems tremtinių šikūrimą pinigais (United States Escapee programa bus tesinama);
3. Tremtinių (ir Lietuvos) moraliai paramai nepakanka trumpų, lietuvių išlaikymų, radijo valandėlių Madride, Romoje ir Vatikane. JAV vyriausybė turėtų duoti lietuviams ir Lietuvai transliacijų laikų JAV vyriausybės remiamose radijo stotyse;
4. Balfą organizacija tikisi įsijungti į JAV Pietų Amerikai remti planus ir tuo būdu padėti ten esantiems tūkstančiams lietuvių, ypač Brazilijoje, Argentinoje.

Apklausinėjimų pirmininkas Sen. Hart šilnai atsiliepė apie lietuvių, ypač Michigano valstijoje, dosnumą. Visi komisijos nariai nuoširdžiai dėkojo už Balfą suvenirą -- Sibiro lietuvių maldaknygę, kuri šia proga jiems buvo įteikta.

APKLAUSINĖJIMŲ REZULTATAI

Apklausinėjimai tęsėsi kelias dienas, buvo požodžiai užrašomi į Senato rekordus, o jų santrauką Sen. Hart liepos 27 d. pateikė Senato visumai. Savo pranešime Senatui pareiškė pageidavimą, kad JAV vyriausybė: 1) Tremtinių paramą labiau centralizuotų, 2) Tremtiniams imigravimo į JAV reikalavimai turėtų būti švelnesni, ypač našlaičiams, ligoniams, 3. JAV vyriausybės tremtinių paramos fondas (USEP) turi savo darbo nesustabdyti, o jį dar praplėsti (lietuvių ir lenkų prašymas), 4. JAV vyriausybė turi stipriau paremti privačių (voluntary) organizacijų, kaip Balfą, darbą, 5. JAV vyriausybė turėtų domėtis tremtiniais šikūrimo vietovėse, kaip pvz. Brazilijoje, 6. Kreipti didesnę dėmesį ne tik į tremtinių materialinį gerbūvį, bet globoti juos ir moraliai (pvz. radijo valandėlėmis, spausdiniais tauvalandėlėmis, spausdiniais tremtinių kalba).

SENATO RŪMUOSE BESIDAIRANT

Kai kurie senatoriai aktyviai dalyvavo apklausinėjime ir pareiškė labai gražių pageidavimų tremtinių naudai. Ypač stipriai už paramą tremtiniams pasisakė New Yorko senatorius Keatingas. Sutikęs jį koridoriuje

kia už tą rezoliuciją pasisakė ir tuoj pat nusivėdė mane į čia esančią Sen. Kuchel įstaigą. Čia mane mieliai priėmė ir nurodė, kad JAV vyriausybė turi daug įvairių problemų, bet Lietuvai gelbėti rezoliucija nėra mirusi, reikia daryti ir bus daroma viskas, kad rezoliucija Lietuvos reikalu patektų į Senato darbotvarkę.

Tos pačios mintys kiek vėliau buvo pakartotos ir specialiai lietuvių delegacijai, kuri lankėsi Washingtone liepos 28 d.

APKLAUSINĖJIMŲ REIKŠMĖ

Šie apklausinėjimai neturėjo tikslo paruošti kelius naujoms įstatymams. JAV Kongresas yra išleidęs pakankamai ir labai palankių įstatymų tremtiniams. Apklausinėjimų tikslas buvo atkreipti JAV Senato ir vyriausybės dėmesį į tremtinius, kurių keliosdešimt tūkstančių iš Kubos jau atsirado ir JAV žemėje (Floridoje). Iš kitos pusės, norėta paraginti naujos demokratų valdžios pareigūnus, kad jietremtiniams teiktų daugiau dėmesio ir paramos esamų įstatymų ribose, ypač tų įstatymų pritaikyme tremtiniams.

KAS DIRVOS NESKAITO - DAUG NUSTOJA!

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

VAIKO GRAŽIAUSIOS NUOTRAUKOS KONKURSAS

KONKURSINĖ NUOTRAUKA Nr. 16. Ramūnė Petrutytė, 1 metų amžiaus iš Washington, D. C. Nuotrauka Alf. Petručio.

KONKURSINĖ NUOTRAUKA Nr. 17. Dijana Barusevičiūtė, 5 mėn. amžiaus, iš Media, Pa. Nuotrauka H. Misliausko.

JUOZAS F. GRIBAUSKAS, kultūrinių ir labdaros reikalų mecenatas, šiuo metu daug dėmesio skiria savo vadovaujamos St. Anthony Savings & Loan Assn. Cicerioje, 1447 So. 49 Ct., namų patobulinimui ir pagražinimui, yra visad linksmas, gerai nusiteikęs ir ta giedria nuotaika užkrečia ir tarnautojus bei klientus.

Nors visu įkarščių vyksta statybos ir remonto darbai, bet jo vadovaujamame banke operacijos atliekamos greitai ir sklandžiai.

Los Angeles SLA piknike rugpiūčio 6 d. susitiko būrelis buvusių argentiniečių lietuvių. Dešinėje mūsų foto bendradarbis L. Kančauskas įsikūręs JAV prieš porą metų.